

MAA- JA METSÄTALOUSVALIOKUNNAN MIETINTÖ 15/2010 vp

Hallituksen esitys laiksi eläinlääkäriammattin harjoittamisesta annetun lain muuttamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 15 päivänä kesäkuuta 2010 lähettänyt maa- ja metsätalousvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen laiksi eläinlääkäriammattin harjoittamisesta annetun lain muuttamisesta (HE 87/2010 vp).

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavana

- hallitusneuvos Tanja Viljanen, maa- ja metsätalousministeriö

- lakimies Minna Ruotsalo, Elintarviketurvallisuusvirasto Evira
- puheenjohtaja, eläinlääkäri Sanna Hellström, Suomen Eläinlääkäriliitto
- dekaani, professori Antti Sukura ja professori Riitta-Mari Tulamo, Helsingin yliopisto.

Lisäksi kirjallisen lausunnon ovat antaneet

- Suomen Kuntaliitto
- Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry.

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi eläinlääkäriammattin harjoittamisesta annettua lakia. Lakiin ehdotetaan lisättäväksi säännökset yliopistossa eläinlääketieteen opetus- ja tutkimustehtävissä toimivan ulkomailla eläinlääkäriin tutkinnon suorittaneen henkilön väliaikaisesta oikeudesta ammatinharjoittamiseen sekä eläinlääkärirekisterin tietoihin perustuvasta internetin kautta toimivasta kaikille avoimesta julkisesta tietopalvelusta.

Eläinlääketieteen opetus- ja tutkimustehtävät vaativat usein eläinlääkäriammattin harjoittamisesta annetun lain mukaista oikeutta harjoittaa eläinlääkäriin ammattia. Eräissä tilanteissa, kun ammatinharjoittaja on suorittanut eläinlääketieteellisen tutkinnon ulkomailla, oikeus harjoittaa eläinlääkäriin ammattia Suomessa edellyttää lisäopintojen suorittamista ja suomen tai ruotsin

kielen taitoa. Lisäopinto- ja kielitaitovaatimukset saattavat rajoittaa kansainvälisesti arvostettujen huippututkijoiden hakeutumista ja saamista Helsingin yliopiston eläinlääketieteelliseen tiedekuntaan opetus- ja tutkimustyöhön. Tämän vuoksi lakiin ehdotetaan lisättäväksi säännös, joka näissä tilanteissa mahdollistaisi väliaikaisen eläinlääkäriammattin harjoittamisen eläinlääketieteellisten opetus- ja tutkimustehtävien yhteydessä ilman lisäopinto- ja kielitaitovaatimuksia. Esityksen tavoitteena on edistää kansainvälisesti alallaan arvostettujen eläinlääketieteen alan huippututkijoiden ja -asiantuntijoiden saamista Suomeen tutkimus- ja opetustehtäviin.

Julkisen tietopalvelun kautta Elintarviketurvallisuusvirasto voisi luovuttaa sähköisesti eläinlääkärirekisteristä eläinlääkäriammattin harjoittajia koskevia tietoja. Luovutettavat tie-

dot määriteltäisiin erikseen tietosuojaan liittyvät vaatimukset huomioon ottaen. Tietopalvelusta voisi hakea tietoa vain yksittäishakuina käyttäen hakuperusteena henkilön nimeä tai tunnusnumeroa. Esityksen tavoitteena on helpottaa tiedonsaantia eläinlääkäriammatin harjoitta-

jien ammatinharjoittamisoikeudesta ja edistää valtion hallinnon kehitystä julkisten palveluiden sähköisessä tuottamisessa.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2011.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Yleisperustelut

Voimassa olevan eläinlääkäriammatin harjoittamisesta annetun lain 5 §:n mukaan eläinlääkäriksi laillistaminen Suomessa edellyttää tiettyjen lisäopintojen suorittamista ja kielitaitovaatimusten täyttämistä, jos Euroopan unioniin tai Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion kansalainen on suorittanut eläinlääketieteellisen tutkintonsa jossakin muussa kuin Euroopan unioniin tai Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa. Samat säännökset koskevat myös henkilöitä, jotka ovat Euroopan unionin tai Euroopan talousalueen ulkopuolisen valtion kansalaisia ja ovat suorittaneet eläinlääketieteellisen tutkinnon jossakin muualla kuin Suomessa. Valiokunta toteaa, että nykyiset vaatimukset lisäopinnoista ja kielitaidosta ovat käytännössä vähentäneet kansainvälisten erityisasiantuntijoiden haakeutumista eläinlääketieteelliseen opetus- ja tutkimustyöhön Helsingin yliopistoon.

Esitetyllä uudella 7 a §:llä säädettäisiin eläinlääkäriammatinharjoittamislain 5 §:ssä tarkoitettujen henkilöiden oikeudesta väliaikaisesti harjoittaa eläinlääkäriammattia ilman lisäopintoja ja kielitaitovaatimuksia eläinlääketieteellisten opetus- ja tutkimustehtävien yhteydessä. Valiokunta katsoo, että väliaikaisen ammatinharjoittamisoikeuden mahdollistaminen edistää alan huippuosaajien saamista Suomeen ja siten vahvistaa kansallista eläinlääketieteellistä osaamisperustaa sekä kansainvälistää eläinlääketieteellistä tutkimustamme.

Lakiehdotuksen mukaan elintarviketurvallisuusvirasto voisi myöntää väliaikaisen ammatinharjoittamisoikeuden erityisala- ja toimipaikka-kohtaisesti rajoitettuna enintään viideksi vuodeksi. Oikeutta voitaisiin tarvittaessa jatkaa ker-

ran. Väliaikaisen ammatinharjoittamisoikeuden saamisen edellytyksenä olisi, että hakija on erityisen taitava ja kokenut alallaan sekä hänellä on lähtömaassaan rajoittamaton oikeus eläinlääkäriammatin harjoittamiseen. Ottaen huomioon ammatinharjoittamisen määräaikaisen jatkamisen harkinnanvaraisuuden valiokunta pitää tarpeettomana rajoituksena sitä, että väliaikaista ammatinharjoittamisoikeutta voitaisiin jatkaa vain kerran. Väliaikaisen oikeuden saanut henkilö voi harjoittaa eläinlääkäriammattia vain yliopiston nimeämän samassa toimipaikassa toimivan Suomessa eläinlääkäriksi laillistetun vastuuhenkilön valvonnan ja ohjauksen alaisena. Valiokunta esittääkin jäljempänä, että lakiehdotuksen 7 a §:ää muutetaan siten, että väliaikainen oikeus voidaan myöntää viideksi vuodeksi kerrallaan.

Hallituksen esityksen perusteluista ilmenevistä syistä ja saamansa selvityksen perusteella valiokunta pitää esitystä tarpeellisena ja tarkoituksenmukaisena. Valiokunta puoltaa lakiehdotuksen hyväksymistä seuraavin huomautuksin ja muutosehdotuksin.

Yksityiskohtaiset perustelut

7 a §. Väliaikainen oikeus eläinlääkäriammatin harjoittamiseen eläinlääketieteen opetus- ja tutkimustehtävissä. Hallituksen esityksen perustelujen mukaan kansainvälisten huippututkijoiden tutkimus- ja opetustehtävien väliaikaisesta luonteesta johtuen ammatinharjoittamisoikeudelle säädettäisiin enintään viiden vuoden voimassaoloaika, jota tarvittaessa voitaisiin jatkaa kerran uudella viiden vuoden jaksolla. Valiokunta toteaa, että oikeus väliaikaiseen ammatin-

harjoittamiseen opetus- ja tutkimustehtävissä on rajattu tarkoin tiettyyn toimipaikkaan ja erityisalaan. Valiokunta katsookin, että ammatinharjoittamisoikeuden viiden vuoden välein tapahtuvaa uusimista ei ole perusteltua rajoittaa yhteen jaksoon. Valiokunta korostaa, että eläinlääketieteen erityisalojen huippuosaajien palkkaaminen tulee olla yliopistolle lähtökohtaisesti mahdollista pitemmäksikin ajaksi kuin pelkästään kahdeksi viiden vuoden jaksoksi, jos se esimerkiksi opetuksen tai tutkimuksen pitkäjänteisen kehittämisen takia on perusteltua. Valiokunta ehdottaa, että väliaikainen oikeus voidaan myöntää enintään viideksi vuodeksi kerrallaan erityisalaja toimipaikkakohtaisesti rajoitettuna.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella maa- ja metsätalousvaliokunta ehdottaa,

että lakiehdotus hyväksytään muutoin hallituksen esityksen mukaisena paitsi 7 a § muutettuna (Valiokunnan muutosehdotus).

Helsingissä 14 päivänä lokakuuta 2010

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj. Jari Leppä /kesk
vpj. Pertti Hemmilä /kok
jäsen. Lasse Hautala /kesk
Hannu Hoskonen /kesk
Anne Kalmari /kesk
Johanna Karimäki /vihr
Lauri Kähkönen /sd

Valiokunnan muutosehdotus

7 a §

Väliaikainen oikeus eläinlääkäriammattin harjoittamiseen eläinlääketieteen opetus- ja tutkimustehtävissä

Elintarviketurvallisuusvirasto voi hakemuksesta myöntää 5 §:ssä tarkoitettulle henkilölle väliaikaisen oikeuden harjoittaa eläinlääkäriammattia yliopiston tutkimus- ja opetustehtävissä ilman lisäopinto- tai kielitaitovaatimuksia. Väliaikainen oikeus voidaan myöntää enintään viideksi vuodeksi *kerrallaan* erityisalaja toimipaikkakohtaisesti rajoitettuna (*poist.*). Väliaikaista oikeutta koskevaan hakemukseen liitettävistä asiakirjoista on voimassa mitä 5 a §:n 1 momentin 1—3 kohdassa ja 3 momentissa säädetään.

(2 mom. kuten HE)

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Jaakko Autio.